

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Rökstidningen.

Annons- och Hushålls-Tidning.

N:o 25.

Lördagen den 19 Juni

1852.

Kyrko-Tidningar.

2 Söndagen efter Trefaldighet predika:

I Domkyrkan:

Ottesången v. Past. Olsson.

Högmissan: v. Past. Johansson.

Aftonsången: Comminister v. Past. Claësson.

I Christinæ Kyrka:

Svenska Högmissan (kl. 10) Bat. Pred. v. Past.
Kindberg.

Tyska Aftonsången (kl. 2) vicar. Past. Prehn.

I Garnisons-Kyrkan:

Högmissan: Reg. Past. Ljunggren.

I Fattighus-kyrkan:

v. Pastor Hegardt.

I Carl Johans Kyrka:

Docenten Skarstedt.

I Hospitals-kyrkan:

v. Past. Mag. Landtbom.

Midsommars-dagen

predika:

I Domkyrkan:

Ottesången: Comminister v. Past. Claësson.

Högmissan: v. Past. Hegardt.

Aftonsången: v. Past. Olsson.

I Christinæ Kyrka:

Tyska Högmissan (kl. 9) vicar. Past. Prehn.

Svenska Högmissa (kl. 11) Bat. Pred. v. Past
Kindberg.

I Garnisons-kyrkan:

Högmissan: Skolläraren Ljungström.

I Fattighus-kyrkan:

Theol. Doctor Beckman.

I Hospitals-kyrkan:

v. Past. Mag. Landtbom.

Bok-Annoser.

I morgon Söndagen den 20 Juni utkommer
från C. Petersens Lithografiska Inrättning och
Boktryckeri

Illustreradt nyaste Söndagsmagasin,

VI årgången N:o 25.

INNEHÅLLANDE:

IV akten af "Den förlorade Sonen," opera
af Auber och Scribe, planch. — Månen i dess
naturliga beskaffenhet, forts. fr. N:o 24. —
Sång utan ord, notplanch. — Klostren på
det heliga berget Athos, forts. o. sl. fr. N:o
22. — Negerns Hämnd. — Kejsar Nicolai af
Rysland ankomst till Wien den 8, och afresa
den 11 Maj, 2 plancher.



Å detta veckoblad, som hvarje
Söndags morgon kl. 7 utgifves
i stor quart om 8 trespaltiga sidor, kan pre-
numereras så väl å alla rikets Postkontor och

Boklädor som hos utgifvaren med 4 Rdr
B:co för hela året. Bladet tillsändes prenu-
meranterna kostnadsfritt.

Götheborg den 19 Juni 1852.

(118.)

Hos **C. P E R S E N** finnes

ständigt lager af

Svenska Konnossementer i Boktryck

D:o D:o „ Stentryck

Engelska D:o „ D:o

Svenska Vexel-blanquetter.

Franska D:o (Tertia).

Qvittenser.

Förpassnings-, Frakt- och Förebudssedlar.

Hyseskontrakt.

Linierade Räkningar.

Stort sortiment af Vin-, Punsch- och Bischoffs-
Etiquetter.

Eau de Cologne- och Luktvattens-Etiquetter.

Hattbottnar.

Sörjkort och Sörjbref.

Adress- och Visitkort.

Obs. Beställningar å alla slags arbeten
i Bok- eller Stentryck utföras med skyndsam-
het och till det mest billiga pris. (87.)

Af **M:ll Lenormands** berömda Spåkort,

med tryckt förklaring,

finnes ännu några exemplar att tillgå mot 32
sk. h:co. Requirenter i landsorten kunna få
den kostnadsfritt med posten, då man vänder
sig till utgifvaren

Götheborg d. 19 Juni 1852.

C. PETERSEN.

(107.)

Till Salu.

**En och två Mans goda
Säng- samt Nummer-Fil-
tar.** **G. A. SIGNEUL.**

(100.)

Nytt lager Dub. Bäjerskt Öl

af utmärkt *qualité*,

är nu inkommet från F. Rosenqvists i Stock-
holm välkända Bryggeri, hos

WICKMAN & STILLSTRÖM

Obs.: Pr 12 helbut. Rdr rgs 3.

„ 12 halfbut. „ „ 1: 36
(112.)

Sparris.

i dag inkommen från Lübeck, försäljes uti E-
dinska huset vid norra Hamngatan. (110.)

Rökta Skinkor,

D:o Metvurst,

D:o Gäsbröst, allt af 1:ma *qualité*,
försäljes af **JOH. FTZ. CARLSON**

Slagtare-mästare.

(109.)

Flere sorter plantor finnas till salu
Veterinär-Inrättningen. (119.)

Mannagryn.

till billigt pris, hos

CLARHOLM & BERGMAN

(114.)

Friska **Holländska Potäter** om-
bord på Koffen Sylena Titia, Kapt. Schreuder,
liggande vid skeppsbron, försäljas af

P. G. von AKEN.

(115.)

Utbjudes hyra.

En Mekanisk Mangel, som drages lätt af
en person, är att hyra hos

G. A. SIGNEUL.

(101.)

En rund Stryk-Ugn med 9 stycken
jern, af Bolinders patenterade uppfinning, lätt
att transportera, och af stor vedbesparing, är
att hyra hos

G. A. SIGNEUL.

(102.)

Nästa N:o utgifves Lördagen den 26 Juni.
Götheborg, C. Petersens Officin 1852.

Kanariefogeln.

svarade fanny, "att den icke flyger bort; lofva mig att få leka med honom en liten stund, han afswer säkert snart afhentad och jag kommer mycket att sakna honom. Åh mamma, hvad jag gerna ville ega en sådan wacker fogel!" — "Det skulle jag också kunna dig, min snälla flicka bara wi hade råd och tid dertill. Du får ju sy och tråla hela dagen ända tills sent på aftonen, för att skaffa dig kläder och föda. Mitt arbete räcker, ty wär, ett till hushyra, och tänk," tillade hon "huru många stunder en fogel skulle beröfwa dig." Fanny tog och beklånade detta och en tår glänste i hennes långa ögonhår.

Herr Bergström war rörd; han hade så litet tänkt uppå huru mycket de fattige så umbära. Hans första tanke war att göra henne en present af en fogel; men hans andra tanke war på den lilla lefande Psyche der hemma och slutligen tänkte han på sin egen glädje, när Amor hoppade omkring honom; ädelmodet sjönk i samma men som kärleken steg. Han gick nu in och frågade efter herr Blom; man wistade honom åt trädgården, der denne war sysselsatt, det war nära wid lufthuset. Herr Bergström helsade och kastade en blick åt lufthuset, der Amor och Psyche woro; han blef förlågen.

"Åh," sade herr Blom. "Herrn will wist befinna lediga rummen?" Det är besynnerligt hvad en misstänkt tanken i ett ögonblick kan flyga från det föremålet till det andra.

I det samma som trädgårdsmästaren talade om lediga rum, tänkte herr Bergström på glädjen att lefwa i Fannys grannskap, med sina foglar, och hwilka hon då äfwen kunde fröjda sig, samt om det obehagliga uti att bo under samma tak med Blom; han swarade dertill genast ja på trädgårdsmästarens fråga. "War då så god," sade han, "och sitt ned i lufthuset, medan jag går till nyckeln."

Herr Bergström helsade förlågen och satte sig

midtemot Fanny; han fick likasom ett litet anfäll af jaloufi wid att se huru Amor smekte ett annat wäsende än honom sjelf, och han kunde icke hålla sig från att försöka en hwifling, hwilken Amor kände som en uppfordran att insinna sig. Genast fatt den lille gyldne sångaren på den lärde herrns hand, han tryckte fogeln mot sin kind och klappade honom under inslytelsen af återseendet glädje.

"Åh, min Gud, herrn är wist fogelns egen?" sade den naiva Fanny helt förskräckt. "Ja, det är jag wiserligen, swarade herr Bergström, något modigare wid att blifwa tilltalad. "Men jag hoppas att slippa skilja honom från sin nya wälgöreska; ty om jag hyrer rummen. . ."

"Åh gör det, min herre!" ropade Fanny Granqvist, sprittande af glädje. "Det är glada och trefliga rum, och de hafwa endast blifwit lediga genom en oförmodad resa. Min mor kommer att passera upp er och jag skall gerna pyssla om kanariefogelne då ni är borta."

"Om jag flyttar hit, så går jag aldrig bort," sade herr Bergström, utan att besinna sig, och den fyratioårige wetenskapsmannen rodnade som en yngling på 18 år, hwilken för första gången fördristar sig att säga sin älskarinna en artighet. Det war också den lärdes debut i den genren.

Trädgårdsmästaren återkom, rummen besågos och — hyrdes, och efter twenne dagars förlopp intågade herr Bergström med hela sin fogelhår. Denna utgjorde både hans familj och hans tjenstehjon. Madam Granqvist, som war enka efter en sjökapten, höll allting i den bästa ordning, utan att genera honom.

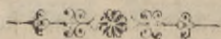
Med herr Bergström föregick en total förvandling. Kanste war det en följd af landtlusten? Han förlorade helt och hållet sin lust att sitta och hänga öfwer böckerne; men deremot promenerade han långt hellre i trädgården. Kanste studerade han botanik? Nej, snarare studerade han de olika wa-

Kanariefogeln.

rieteter af quinnor, ty han betraktade Janny med större uppmärksamhet än blomorna och han läste ofta högt för henne, då hon satt och sydde i lusthuset; detta war en herrlig uppmuntran för den lilla slitiga flickan, som aldrig wågade förspilla sin tid med läsning. Timmarne flögo så hastigt, lindärne kastade sina långa skuggor öfwer blomsterängarne innan de tänkte på aftenen och Amor, som länge hade sladderat omkring dem båda, lifasom wille han förena dem till ett, slög nu åt fönstret för att komma in till sin maka. Då och då bad också herr Bergström den wackra sömmerskan komma upp till sig, för att se på Psyches och Euridices små ungar och Janny hade mycket förtroende och liten fruktan för ungkarlen. Hon gick med honom i all öfverdåd; betraktade så länge de kärleksfulla paren tills det blef ett par af dem sjelfwe och herr Bergström täflade med Amor att kyssa den lille rosenmunnen. Då herr Bergström om hösten åter flyttade in till staden, — att han icke flyttade till fru Olsons, torde lätteligen begripas, — så flyttade Janny med såsom hans hustru och han påstod och påstår än i dag, att fruntimmeren höra till de trogna husdjurens släkte samt att hans morbröder, genom sin ofunnighet i denna del af naturalhistorien, lätteligen funnat beröfwa honom, lifasom han hade beröfwat sig sjelf, lifwets största lycksalighet.

Så, herr Bergström blef och fortsfor att wara lycklig och detta war helt och hållet kanariefogelns skuld; eller war det kanske fru Olsons förtjenst, som släppte honom ut? Nej, jag tror att det war guden Amor sjelf, som icke kunde tåla att en ungkarl gåckades med hans namn, utan att till gengäld spela honom ett annat spratt.

Slut.



En gammal redaktionshemlighet.

Af Kjellman Göransen.

(Ur Dalslands nya Tidning.)

Ett rum på nedra botten, der aldrig en enda solstråle lyft, med ett smårutigt fönster, som weter åt en bakgård af 10 quadratfamnars widde; wäggarna betäckta af djupa hyllor, fullpackade med häftade böcker, en blåflamwig kafelugn, en stor, gammalmodig kontorspult och twenne stolar på hwardera sidan — sådant war utseendet af Stockholms förnämsta tidningsbyrå på nittioalet.

I detta rum sutto på hwar sin sida om pulten twenne män, sysselsatte med skrifning.

Den, som innehade den beqvämare stolen, med stoppning och öfwerdrag, war en liten, äldre man; det tillbakastrufna håret blottade en låg och smal panna, anletsdragen woro tunna och lifsom utwattnade, blicken matt och uttenslös, men de hårdt sammanknipna läpparna tyktes förräda en ihärdig natur. Mannen war Stockholms förnämsta boktryckare, bokhandlare och förläggare på nittioalet. Han skref långsamt, nästan prentade på ett hvardelsbref, och syntes högt sjelfbelåten.

Den, som satt på den simpla trästolen, hade ett mildt och tänkande utseende: under en rymlig panna blirrade twenne lifliga ögon, och munnen hade redan ett drag af sinhet, som förråde höfmannen. Denne war Stockholms förnämste tidningskrifware. Han skref fort och syntes otålig.

Boktryckaren hette Johan Christoffer Holmberg, tidningskrifwaren Leopold, och tidningen Extra Posten. Tidningsbyrån, tillika helt blygsamt kontor och bokfamnare, finnes ännu qwar i samma stiel som på nittioalet, innansför gamla Holmbergska bokhandeln.

När Leopold slutat sidan, kastade han pennan ifrån sig med häftighet, och sade med någon förtrytelse i tonen:

— Jag får inte längre ut med detta slafar-

En gammal redaktionshemlighet.

bete, för en så usel betalning. Direktören är tvungen att öka mitt honorarium. Jag bara arbetar och ni förtjenar. Förläggarna blir rik, köper hus, men författaren sitter ut kropp och själ, och är husvill.

— Herre min Gud! svarade Holmberg med gnällande röst, så kongl. sekreteraren kan tala; jag förtjenar gundås ingenting alls på att förlägga. Jag har förlorat mycket penningar på Extra Posten.

— Det är icke sannt; de första åren bar den sig wäl, men i år har prenumeranternas antal ökat sig betydligt i följe af det intresse allmänheten fattat för innehållet, som jag enafam besörjer. Jag förklarar därför att jag icke redigerar tidningen för samma spottstyfver som hittills. Ni skall wara billig herr direktör.

— Herre min Gud, kongl. sekreteraren lilla! wi skola titta på vårt gamla kontrakt, sade gubben, och letade fram ett papper. Se här står det tydligt, huru mycket kongl. sekreteraren skall ha. Det är ätta skillingar om dagen, och dem tar ju konglige sekreteraren på bara ett par tiannar med skrifningen, ty korrekturläsningen är ett nöje.

— Finner icke herrn sjelf att det är obilligt? Tidningen har ju nära tusen prenumeranter. Jag skrifer icke en rad mera åt herrn, om jag icke får dela halfwa nettobehållningen.

— Om! det står här i kontraktet: "Undertecknad Leopold, förbinder sig att dagligen förse tidningen Extra Posten med intressant innehåll, och wet, i händelse af försummelse deruti från hans sida, betala fyra hundra riksdaler." Det gamla kontraktet prolangerades i sijn, när jag betalade kongl. sekreterarens skuld till skraddareu.

— Men ni måste wara billig, direktör. Jag får icke ut med detta. Min wård skall ha penningar till hyran, annars blir jag utwåft. Ni har eget hus ni, och wet ej hwad det will säga.

— Herre min Gud, jag är så billig, så bil-

lig, det wet hela werlden, men jag kan ju icke räknera mig sjelf, så gerna jag wille hjelpa kongl. sektern. Jag har inga penningar inne.

— Ni har ingen heder af ert uppförande mot författarne. Ni har ju utan Lidners samtycke samlat hans dikter ur tidningar och fringlöpande affskrifter, och utgifwit dem för er egen räkning, utan att ge Lidner en enda daler. Ni må tro att han också swär we och förbannelse öfwer er.

— Herre min Gud! den Lidner är ju en så ogudaktig fälle, som super opp hwar styfwer han får. Jag kan icke wara så ogudaktig och lägga hyende under lasten.

Leopold teg, gubben äfwen, och om en stund arbetade de lifsom förut. Kring gubbens ansigte spred sig ett sten af belåtenhet öfwer den seger han wunnit på författaren.

Leopold grubblade en halftimma, till des plötsligen ett lätt leende spelade kring hans läppar. Han tog upp en utländsk tidning ur sin ficka, läste deri en stund och öfwerfätte sedan en artikel, som han lemnade åt Holmberg, att införas i tidningen. Derefter tog han affsed. Artikeln stod tryckt i Extra Posten följande dag.

II.

Sent på aftonen, samma dag som den sist införda artikeln lästes med nyfikenhet i hela Stockholm, satt direktören i sin beqwäma länstol, och rökte sin astonpipa. Hans fru satt midtemot honom i en annan länstol och stickade. Han hade nyss omtalat Leopolds anspråk om högre betalning och sin oböjliga wågran.

— Men till ett annat år blir du wäl tvungen att öka hans arfwode, menade frun, ty då måste I göra nytt kontrakt.

— Herre min Gud! hur skall jag kunna göra det, wi ha så stort hushåll.

— Men han skrifer inte annars åt dig.

— Herre min Gud! jag behöfwer honom icke nästa år. Nu är allmänheten wan wid tidnin-

En gammal redaktionshemlighet.

gen, och köper den nog, hwem som skrifwer den, om det är aldrig så klen. Jag får Lengblom att skrifa för ba a maten.

— Men Leopold kan ge ut en annan tidning.

— Herre min Gud! han har inte råd; jag har makten i mina händer, sade Holmberg och ströf sig om hakan med myndig min.

Det bultade hästigt på dörren.

Frun skyndade sig att öppna, och en af konungens drabanter i full uniform inträdde.

— God afton, godwänner, sade den högwur-
ne kämpa-gestalten med dånande stämma, nu—är
jan lös!

— Herre min Gud, swär icke så syndigt, kä-
raste wän, utan sitt ned och röl en pipa med mig.
Wi skola strart äta aftonward.

— Nej, farbror Holmberg, jag kommer icke i
dag som annars, af egen drift; jag är sticad af
fungen.

— Af fungen?

— Ja, jag wet icke af hwad orsak, men jag
blef nyss inkallad, och hars majestät befallte mig
att genast gå till er, och kalla er upp till stottet
till flockan precis tolf.

— Herre min Gud! kanhända att den nådige
konungen will ge mig Wasen för mina litterära
förtjenster, sedan jag har titel af direktör.

— Det tror jag knappt, menade drabanten, ty
fungen såg barsk ut, och sade: Befall den sturken
Holmberg att komma hit flockan tolf.

— Herre min Gud Sturken? sa' han så?
Hwad kan det wara på färde? Jag är så ofkyl-
dig som ett barn! sade gubben, blefnade och knäp-
te ihop händerna.

— Jag wet inte alls hwad det är fråga om,
men medan jag gick genom de wakthafwandes rum,
sade en kammarherre: mån tro han blir halshug-
gen? Nej? swarade den andre, han får nog nåd,
och kommer på fästning för lifstiden. Dock wet

jag icke så noga, om det war om farbror eller
någon annan.

— Herre min Gud! Så rysligt! Halshuggas
och sitta på fästning hela lifstiden.

Holmberg blef så försträckt, att han hwarken
kunde äta eller sofwa under den följande natten.

Tidigt om morgonen måste han upp för att
låta perukmakaren bränna, locklägga och pudra hår-
ret för att göra honom presentabel. "Svenska
dräkten" måste fram och wädras, strykas och parf-
ymeras; det granna stålfastet på wärjan och des
pergamentsflida sejas och putsas. Hela förmid-
dagen användes till klädfeln; ändtligen war di-
rektören färdig, präktig som en brudgum, pudrad,
pyntad och parfumerad. Innan han afreste måste
han, på sitt folks begäran, låta se sig i all sin
hertlighet. Men gubbens knän woro owanligt
swaga den dagen, händerna darrade och hjertat
klappade. Det war ingen småsak heller att få
der twärt bli uppfallad till enwäldskonungen Gu-
staf den Tjerde Adolf.

Snart stod Holmberg med chapeau-bas och
långa manschetter uti stånddrabants-salen; ju län-
gre han stod der, ju försträcktare blef han.

Flockan slog tolf, ett, tu, tre, och Holmberg
sick stå qwar. Ändtligen efter fyra timmars
plågsam wäntan, hette det: Holmberg får au-
diens!

Skälfwande i alla leder, blef, förwirrad, fram-
fördes Holmberg genom rummen, kom till de sista
dubbeldörrarna, der han förlorade nästan allt med-
wetande. En dörr öppnades på glänt, kammar-
herren stöt hastigt in gubben, och slog igen dör-
ren efter honom.

Kritikeln, som Leopold infört i tidningen, war
blott en öfversättning om en seger, som den fran-
ska republiken wunnit, och några parisska frihets-
scener i anledning deraf. Den hade wäckt Kun-
gens uppmärksamhet. Extra Posten hade förut